

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervs-skoler. (Samarbejde med arbejdsmarkedsuddannelsescentre m.v.). (Lovforslag nr. L 137).

Lovforslaget har sammenhæng med arbejdsministerens forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre (L 103).

Lovforslaget stilles som led i regeringens bestræbelser på at styrke og skabe bedre sammenhæng i voksen- og efteruddannelsesindsatsen. I denne forbindelse er det bl.a. afgørende, at der lokalt etableres et velfungerende skolesamarbejde både af hensyn til den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne og af hensyn til uddannelsesudbudets kvalitet og relevans, herunder information og vejledning.

Lovforslaget har til formål, at der skal ske en styrkelse og udbygning af det lokale skolesamarbejde mellem erhvervsskoler, arbejdsmarkedsuddannelsescentre og andre uddannelsesinstitutioner, herunder voksenuddannelsescentre.

Med lovforslaget bliver det et krav, at skolerne etablerer et mere formaliseret samarbejde på linje med de mange gode eksempler, der allerede findes rundt om i landet.

Som led i samarbejdet skal skolerne danne et lokalt fælles samarbejdsforum. Lovforslaget betyder, at skolerne skal samarbejde om fælles udnyttelse af ledige ressourcer – lærere, udstyr, lokaler m.v. – og fælles information af både virksomheder og borgere.

Endvidere indføres en tilskudsordning, der skal tjene som yderligere incitament til at udbygge samarbejdet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om om ændring af lov om almen voksenuddannelse. (Skolesamarbejde, værkstedundervisning, uddannelsesvejledning, støtteundervisning, sammenlægning). (Lovforslag nr. L 138).

Lovforslaget fremsættes primært som led i regeringens bestræbelser på at styrke og skabe bedre sammenhæng i voksen- og efteruddannelsesindsatsen.

For at styrke voksen- og efteruddannelsesindsatsen er det afgørende, at der lokalt etableres et velfungerende skolesamarbejde både af hensyn til den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne til voksen- og efteruddannelse og af hensyn til uddannelsesudbudets kvalitet og relevans, herunder en bedre samordning af de forskellige uddannelsesudbud, med tilhørende information og vejledning.

Det er op til lokal afgørelse at udforme en struktur, der passer til de lokale forhold. Som minimum skal skolerne danne et samarbejdsforum, som mødes mindst en gang hvert kvartal.

Det er hensigten, at eksisterende velfungerende skolesamarbejder skal kunne opfylde denne forpligtelse. Uddannelsesstederne bevarer som hidtil deres selvstyre, og der skal således ikke flyttes kompetence fra centerråd, bestyrelser m.v. til et samarbejdsforum eller andre samarbejdsorganer.

Samarbejdet skal som minimum omhandle udnyttelse af ledige ressourcer – lærere, udstyr, lokaler m.v. – samt information og vejledning af såvel virksomheder som borgere. Desuden kan uddannelsesstederne samarbejde om udbud af uddannelser. Udnyttelse af ledige ressourcer indebærer som hidtil betaling mellem de involverede uddannelsessteder.

Herudover har lovforslaget til formål at præcisere, at sammenlægning af et voksenuddannelsescenter med en anden amtskommunal uddannelsesinstitution, for eksempel gymnasium eller hf-kursus, alene kan ske i tyndt befolkede områder for at sikre uddannelsesudbudet.

Den foreslåede affattelse bringer bestemmelsen i bedre overensstemmelse med bemærkningerne til forslaget til den gældende lov. Det blev heri forudsat, at institutionsformen skal være selvstændige voksenuddannelsescentre med egen ledelse og faciliteter, der er hensigtsmæssige for et voksenpædagogisk miljø, men at det dog i mindre tæt befolkede områder kan være hensigtsmæssigt, at et voksenuddannelsescenter sammenlægges med en anden amtskommunal uddannelsesinstitution.

Endelig tilvejebringer lovforslaget klar hjemmel til gældende praksis, for så vidt angår voksenuddannelsescentrenes udbud af værkstedundervisning, uddannelsesvejledning og støtteundervisning, samt ændrer benævnelsen for faget »dansk som fremmedsprog« til det mere dækkende »dansk som andetsprog«.

Den foreslåede bestemmelse om værkstedsundervisning, uddannelsesvejledning og støtteundervisning er i overensstemmelse med gældende praksis, der skal ses i lyset af bemærkningerne til forslaget til den gældende lov.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale dette til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte. (Supplerende stipendium til ph.d.-studerende i forbindelse med studierejser i Danmark, fribeløb).
(Lovforslag nr. L 139).

Der har fra forskellige sider været fremsat kritik af de ph.d.-studerende stipendiemodtagers skattemæssige status særlig i forbindelse med studierejser i udlandet og i Danmark.

I forbindelse med studieophold og kongresrejser i udlandet er der efter ligningslovens § 7 K skattefrihed for ph.d.-stipendier inden for et beløb på 10.600 kr. om måneden, 353 kr. om dagen (1995-niveau). Desuden er der efter bestemmelsen skattefrihed for legater til dækning af dokumenterede udgifter til rejse mellem Danmark og studielandet og af dokumenterede udgifter til betaling af undervisning i studiestedets sprog, deltagerafgifter og lignende.

I forbindelse med studierejser i Danmark er der ikke skattefrihed for ph.d.-studerende stipendiemodtagere.

Det er for studierejserne i udlandet især blevet kritiseret, at det skattefrie beløb på 353 kr. om dagen er for lille til fortæring og hoteludgifter ved kortere studieophold på op til 28 dage, f.eks. kongresser, og ved længere studieophold i lande med højt prisniveau. Man har her henvist til, at ph.d.-studerende, der er kandidatstipendiater (og dermed lønmodtagere), kan få skattefrihed for selve rejseudgifterne og for time- og dagpenge udbetalt efter statens regler for offentligt ansatte.

Det er, for så vidt angår studierejser i Danmark, blevet kritiseret, at de ph.d.-studerende stipendiemodtagere slet ikke har mulighed for at få skattefrihed eller fradrag.

På baggrund af den rejste kritik tog regeringen spørgsmålet op til overvejelse. Herunder blev det overvejet, om problemerne kunne løses

ved at gøre alle stipendiemodtagerne til lønmodtagere ligesom kandidatstipendiaterne.

Det er besluttet at finde en løsning på de ph.d.-studerendes skattemæssige problemer i forbindelse med studierejser i udlandet og i Danmark foreløbig ved ændring af ligningsloven og loven om statens uddannelsesstøtte. Der søges desuden forhandling med AC med henblik på overvejelser om en ændring af de ph.d.-studerendes status til ansættelse som lønmodtagere, uden at dette går ud over den uddannelsesmæssige fleksibilitet, der er indbygget i den nuværende ordning, og uden at det medfører merudgifter for staten.

Det er samtidig besluttet, at hele forskeruddannelsesreformen skal evalueres. I foråret 1996 holdes en statuskonference, hvor hidtidige erfaringer gøres op, og evalueringens nærmere tilrettelæggelse drøftes. I evalueringen skal indgå både finansieringen af ph.d.-studiet og finansieringen af de ph.d.-studerendes leveomkostninger, herunder stipendieformen i forhold til lønmodtagerformen, rekrutteringen til studiet samt institutionernes tilrettelæggelse af dette. Evalueringen skal foregå i et internationalt perspektiv. Evalueringen forudsættes at gå i gang i løbet af 1996 og faseopdeles, således at rekrutteringen til studiet, finansieringen af dette og af de studerendes leveomkostninger, herunder stipendieformen i forhold til lønmodtagerformen, afsluttes omkring årsskiftet 1996-97, mens spørgsmålet om studiets kvalitet først kan undersøges, når der er færdiguddannet et tilstrækkeligt antal ph.d.-studerende efter reformen. Efter de oplysninger, Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har modtaget fra stipendiegiverne, har i november 1995 kun 7 ph.d.-studerende stipendiemodtagere gennemført studiet.

Det foreslås i dette lovforslag, at ph.d.-studerende, der foretager nødvendige studierejser i Danmark, der er godkendt som en del af ph.d.-studiet og betales af stipendiegiver, kan få et kompensationsbeløb til at dække de ekstra udgifter til skattebetaling i forbindelse med studierejserne, når rejseudgifterne er indkomstskattepligtige for den studerende.

Regeringen finder det således ikke rimeligt, at de ph.d.-studerende selv skal afholde alle udgifter til skat i forbindelse med studieophold i Danmark. Regeringen har på den anden side ikke ønsket at indføre bestemmelser, der fritager de studerende for skat af beløb, der afholdes i forbindelse med studieophold i Danmark.